

Dosarul nr. 2ra-640/2022
2-20100381-01-2ra-10052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de către Burladean Irina și de către Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Burladean Irina împotriva lui Cernaliov Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere,

și cererea reconvențională formulată de Cernaliov Andrei împotriva Irinei Burladean, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, mun. Chișinău, privind stabilirea domiciliului copilului,

împotriva deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2020, Burladean Irina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Cernaliov Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 1 200 de lei lunar.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada anului 2012 a concubinat cu Cernaliov Andrei. Din relația cu pârâtul la data xxxx s-a născut fiica, xxxxx. Viața în comun cu pârâtul a eșuat și în anul 2016 au întrerupt relația de concubinaj.

În privința domiciliului copilului și modalității de comunicare cu aceasta au convenit în mod amiabil, însă în ultima perioadă de timp pârâtul încălca înțelegerea stabilită pe cale amiabilă cu privire la contribuția dânsului la educarea și întreținerea copilului minor, pârâtul nu aduce niciun aport financiar pentru întreținerea și îngrijirea copilului, deși situația lui financiară este bună. În perioada aflării copilului la domiciliul pârâtului, ultimul influențează psihologic copilul să nu comunice cu mama sa.

Pe parcursul examinării cauzei civile Burladeanu Irina a înaintat cerere privind

majorarea cuantumului acțiunii, solicitând stabilirea domiciliului copilului cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de 3 000 de lei lunar până la împlinirea majoratului de către copil.

În ședința de judecată din 16 noiembrie 2020, Cernaliov Andrei a înaintat cerere reconvențională prin care a solicitat stabilirea cu dânsul a domiciliului copilului minor, xxxxxx.

În susținerea cererii reconvenționale a menționat că, după întreruperea relației de concubinaj, Burladean Irina a părăsit locul de trai comun, iar copilul xxx a fost lăsată exclusiv în grija tatălui. Mama copilului vizita copilul doar de 2-3 ori pe lună, iar întrevederile erau de scurtă durată. Copilul era stresat de fiecare dată când mama promitea că îl va vizita, însă nu o făcea.

În perioada 30 ianuarie 2018 până în data de 07 februarie 2018, fiica xxxx a fost spitalizată la Spitalul Clinic Republican pentru copii Emilian Coțaga și a suferit o intervenție chirurgicală, în acea perioadă de timp copilul nefiind vizitat de către mama sa.

La data de 27 februarie 2020 Burladean Irina s-a prezentat la domiciliul dânsului exprimându-și intenția de a lua copilul pentru o perioadă scurtă de timp, însă și până în prezent nu a avut acces la întrevederi cu fiica xxxx. În perioada lunii noiembrie 2019 mama copilului mergea la serviciu în tura de noapte, astfel, copilul rămânea pe parcursul nopților în grija concubinului Irinei Burladean, cât și altor persoane necunoscute.

Reclamantul a susținut că poate oferi copilului xxxxx condiții de trai mai bune, având în vedere că deține în proprietate un apartament și dispune de surse financiare suficiente pentru întreținere, copilul are un atașament fizic față de el așa cum au locuit împreună o mare parte de timp.

A solicitat reclamantul stabilirea domiciliului copilului minor xxx cu tatăl și respingerea acțiunii înaintate de către Burladean Irina privind stabilirea cu mama a domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere.

Prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea civilă înaintată de Burladean Irina împotriva lui Cernaliov Andrei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere, a fost admisă parțial.

S-a stabilit domiciliul copilului xxxxxx cu mama Burladean Irina.

S-a încasat din contul lui Cernaliov Andrei, în beneficiul Irinei Burladean pensia de întreținere a copilului xxxx, în cuantum de 1 700 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii și până la atingerea majoratului de către xxxx.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul lui Cernaliov Andrei la bugetul public taxa de stat în sumă de 612 de lei.

S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de Cernaliov Andrei împotriva Irinei Burladean, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Ciocana, mun. Chișinău, privind stabilirea domiciliului copilului minor.

La 19 iulie 2021, Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin, a depus apel prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Burladean Irina și admisă acțiunea reconvențională.

La 02 august 2021, Burladean Irina, a depus apel prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii parțiale a acțiunii, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă integral acțiunea împotriva lui Cernaliov Andrei.

Prin decizia din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusa de Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin, și cererea de apel depusă de Burladean Irina, și s-a menținut hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a decis încasarea de la Cernaliov Andrei în beneficiul Irinei Burladean a pensiei de întreținere a copilului minor xxxx, în mărime de 1 700 de lei, motivând că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii locuiesc împreună cu părinții sau separat.

La determinarea domiciliului copilului cu mama s-a reținut alineatului 6 din Convenția privind drepturile copilului, potrivit căreia copiii nu li se recomandă să fie despărțiți de mama lor, fără o necesitate evidentă și urgentă. Cu toate acestea, se observă că, atunci când se iau în considerare cazurile privind determinarea locului de domiciliu al copilului, este necesar să se evalueze echilibrul dintre interesele copiilor, bazându-se pe Convenția ONU privind drepturile copilului.

Totodată, instanța de apel a reținut că concluzia privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, ținând-se cont de vârsta minorei xxxx, de necesitățile ei de dezvoltare și trai, de mediul actual de viață, de necesitatea de dezvoltare a unor abilități de conduită și igienă, este corectă, având nevoie de educația și îngrijirea proxima a mamei, precum și de atașamentul minorei față de mama sa.

La 22 aprilie 2022, Burladean Irina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 februarie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă acțiunea împotriva lui Cernaliov Andrei.

În motivarea recursului a invocat că singură se ocupă de educația și întreținerea copilului, fiind ajutată financiar de către părinți și de noul soț. Nu cunoaște dacă pârâtul activează oficial și dacă are un salariu stabil sau alte venituri oficiale, însă în ședința de judecată reprezentantul intimatului a prezentat un extras bancar prin care se confirmă faptul că intimatul are în cont 10 000 de dolari.

A relatat recurenta că conform informației eliberate de Biroul National de Statistică valoarea minimului de existență pentru un copil minor este aproximativ de 3400 de lei. Această sumă nu acoperă toate necesitățile copilului necesare pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și psihologică.

A declarat că potrivit Convenției cu privire la drepturile copilului din 25 februarie 1993, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului. Un copil are nevoie și are și dreptul să beneficieze, nu doar de întreținere materială care ar satisface doar cerințele primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerii viabilității, dar și de o creștere în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod deplin, condiții care se asigură de către părinți.

Consideră că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că de întreținerea și creșterea copilului minor se ocupă doar mama, iar aceasta se confirmă prin certificate eliberate de la locul de învățământ. Părintele cu care locuiește copilul își execută nu

doar obligațiile de întreținere materială, dar și obligațiile ce țin de educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor. Respectiv, celălalt părinte, care nu participă nici la întreținere, nici la creșterea și nici la educarea copilului, contribuie la toate acestea, lunar prin aport financiar.

Astfel, susține că suma solicitată în cererea de chemare în judecată pentru întreținerea copilului minor este una echitabilă și necesară pentru creșterea și întreținerea copilului.

La 03 mai 2022, Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 februarie 2022 prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Burladean Irina și admisă acțiunea reconvențională.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instituția de învățământ preșcolar nr. xxxxx a eliberat o confirmare prin care se atestă că minoră a fost înmatriculată în anul xxxx, în seama tatălui, Cernaliov Andrei, fiind puse cheltuielile pentru alimentare și procesul-educativ instructiv al copilului, iar mama copilului nu a participat la educarea și instruirea copilului din momentul înmatriculării acesteia în instituția preșcolară nominalizată.

Menționează că, condițiile sale de trai sunt mai bune pentru fiica minoră, deoarece aceasta dispune de cameră separată cu tot necesarul pentru dezvoltare corectă și eficientă, în apartament fiind încălzire autonomă, pe când în casa unde locuiește cu mama, locuiesc mai mulți maturi, inclusiv și al doilea copil minor al reclamantei, cu încălzire la sobă. Astfel, consideră că fiica sa crește și se dezvoltă în condiții precare în raport cu condițiile pe care dânsul le poate oferi, fiind lezat în primul rând dreptul copilului la condiții decente de trai.

La 10 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copiile cererilor de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 200, 201).

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 februarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 21 martie 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc (f.d. 185).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Burlădean Irina a depus cerere de recurs la 22 aprilie 2022, iar Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin, a depus cerere de recurs la 03 mai 2022, astfel, ambii recurenți s-au conformat prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în

conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (*Golder împotriva Regatului Unit*, p.38; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către Burladean Irina și de către Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Burladean Irina și de către Cernaliov Andrei, reprezentat de avocatul Bobeica Calin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh